

szczegółowych planów i kosztorysów istnieje konieczność pokrycia pożyczką nową powyższą nadwyżkę.

B) Koszta budowy rzeźni wynoszą 2,146.436 K, tymczasem przeznaczono na ten cel tylko 1,080.000 K, pozostaje więc do pokrycia kwota 1,066.436 K.

Powody przekroczenia tego są te same, jakie wyżej ad A) przytoczono; dopiero dokładne zbadanie przez fachowych delegowanych ekspertów gminy m. Lwowa urzędzeń zagranicznych, dało podstawę i możność ustalenia rachunku kosztów.

C) Koszta strażnicy ogniowej na placu Strzeleckim wynoszą 306.772 K w ustawie pożyczkowej przeznaczono na ten cel 140.000 K — pozostaje więc do pokrycia 166.772 K.

Przyczyny przekroczenia są te same, które powyżej ad B) przytoczono.

D) Koszta budowy teatru i budynku sukursalnego wynoszą kwotę 2,506.978 K. Ustawa pożyczkowa preliniuje na ten cel kwotę 1,400.000 K, Wydział krajowy udzielił subwencji w kwocie 600 000 K, pozostaje tedy do pokrycia 506.978 K.

Konieczność tego przekroczenia kosztów dowodzi sam wykaz dodatkowych pierwotnym programem nieobjętych robót, uchwalonych przez Radę m. Lwowa w porozumieniu z delegowanymi do komisji budowy teatru reprezentantami Wydziału a nawet po największej części za inicjatywą tychże delegatów. Wydatki te okazały się konieczne, jeżeli teatr miał godnie odpowiadać stanowisku stolicy kraju naszego.

E) Na założenie centralnej stacyi oświetlenia elektrycznego potrzeba będzie w myśl dołączonej w odpisie uchwały Rady miejskiej z 23. listopada 1899 kwoty 600.000 K. Fundusz ten nie jest przewidziany w ustawie o pożyczce 10 milionowej, przeto uzyskany być winien drogą operacyi kredytowej.

Oświetlenie elektryczne dla nowego teatru okazało się koniecznem, aby je wykonać, potrzebaby było z dodatkami wedle obliczenia ekspertów prawie 200.000 K. Byłby to jednak wydatek zupełnie nieproduktywny, albowiem pewnem jest, że teatr nie da nawet takiego dochodu, któryby wystarczał na amortyzacyę kosztów budowy. Nie jest to bowiem przedsięwzięcie spekulacyjne, lecz ofiara na ołtarzu sztuki narodowej. Wydając zaś 600.000 K, stwarza gmina centralny zakład, zdolny oświetlać wszystkie publiczne i prywatne budynki we Lwowie, a dotychczasowe zgłoszenia liczne w tej mierze dają pewność, że zakład ten nietylko dochodem swym pokryje amortyzacyę, ale da gminie znaczną nadwyżkę jeszcze zysku.

F) Jak z dołączonego wykazu miejskiej Izby obrachunkowej wynika, powstał z funduszu gminy, mianowicie w rubrykach preliniowanych dochodów nadzwyczajnych ubytek w kwocie łącznej 315.320 K, a to z tego powodu, że gmina nie była w możności sprzedać gruntów i realności, z czego dochód miał być obrócony na pokrycie nadzwyczajnych rozchodów r. 1898. Ubytek ten wymaga tedy pokrycia drogą operacyi finansowej, tembardziej, ileże jak z budżetów lat 1899 i 1900 wynika, znaczna część preliniowaną została na te lata jako dochód, tak że rewindykowanie tego dochodu do roku 1898 jest już wykluczone.

G) Nadto należy uzyskać fundusz potrzebny na interkalarya od obligów miejskich już emitowanych i emitować się mających na cele inwestycyjne, które dopiero z upływem b. r. lub na początku przyszłego wejdą w życie i dochód dadzą. Cyfra ta nie może być dokładnie szczegółowo ustaloną, albowiem niepodobna dokładnie oznaczyć terminu emisji poszczególnych partyi obligacyi, co zawisło od sankcyi ustaw i innych od gminy niezawisłych czynników, nie podobna w dzisiejszej niestalonej jeszcze konstelacyi finansowej naprzód ustalić kursu, które za obecne niesprzedane jeszcze i za przyszłe obligi da się uzyskać, wzięto więc aproksymatywną cyfrę o ile możności w przybliżeniu wedle obliczenia Izby obrachunkowej wymogom odpowiadającą sumę 844.494 K.

W tym względzie zresztą każda uchwała Rady miejskiej na tego rodzaju wydatki wedle art. III. ustawy, musi być zatwierdzoną przez Wydział krajowy, istnieje więc niewątpliwie wszelka gwarancya ścisłej oszczędności i wszelkiej możliwej kontroli. Sam procent zresztą $4\frac{1}{2}\%$ za pierwsze półrocze (nie dające jeszcze dochodu) wraz z $\frac{1}{2}\%$ w amortyzacyą kapitału od nowej pożyczki $6\frac{1}{2}$ milion koron i od wydatków dotychczasowych $5\frac{1}{2}$ milion. koron (nie dających jeszcze żadnego

dochodu, a to: wodociągi 3 miliony koron, teatr 1,400.000 koron, rzeźnia 1 milion, strażnica i drobniejsze 100.000 koron) wynosi minimum 300.000 koron.

Straty na kursie zaś i koszta będą z pewnością znaczne.

Łączna tedy kwota potrzebna na pokrycie niezbędnych wydatków poszczególnionych pod pozycjami od A—G wynosi 6,500.000 Koron.

Jak to już wyżej wspomniano, postanowiła Reprezentacja miejska potrzebny fundusz na pokrycie rzeczonych wydatków uzyskać drogą zaciągnięcia pożyczki, jak dołączone wypisy z protokołów okazują, uchwałami powziętymi na dwu posiedzeniach, mianowicie 2. i 12. marca r. b.

Konieczność zaciągnięcia pożyczki nie ulega żadnej kwestyi, gdy się zważy, że mająca się w tej drodze uzyskać gotówka, ma być obróconą na wykończenie, całego szeregu inwestycji, których potrzebę uznał już w zasadzie Wydział krajowy, poddając pod sankcyę cesarską ustawę z 7. lutego 1895. Dzisiaj wszystkie roboty są prawie już na ukończeniu i w niedalekiej już przyszłości, gdy rzeczone zakłady inwestycyjne wejdą w życie, będzie gmina mogła zadosyć czynić swym zobowiązaniom nie drogą nadzwyczajnych pożyczek, ale ze swych własnych funduszów, które w bardzo wydatny sposób będą zasilane z zakładów i inwestycji przez nią wprowadzonych. Dzisiaj zaś zaciągnięcie pożyczki da się uzasadnić tem wyjątkowem a przejściowem położeniem, w którem gmina jest zniewolona czynić znaczne wkłady i wydatki, nie będąc w możności na razie z wkładów tych ciągnąć jakichkolwiek zysków.

Po uchwaleniu przez Reprezentacyę miejską w zasadzie zaciągnięcia pożyczki, specyalna komisya dla kontroli długów miasta zajęła się kwestyą jej formy. Po przeprowadzeniu licznych rokowań z instytucyami finansowemi, tak krajowemi jak zagranicznymi, mianowicie wiedeńskimi, okazało się, że gmina będzie mogła zaciągnąć zamierzoną pożyczkę tylko w drodze emisji nowej seryi obligów komunalnych. Kwestya oprocentowania dotychczas ustaloną nie jest.

Możliwem jednak jest, że procent będzie musiał być nieco wyższy od 4%. Wobec tego Reprezentacya miejska uchwaliła na posiedzeniu 18. kwietnia b. r. jak z załączonego %. wypisu z protokołu wynika, zaciągnąć pożyczkę obligową w kwocie 6,500.000 Koron spłacalną w przeciągu lat 60 drogą półrocznych losowań i odnieść się do Wydziału krajowego z prośbą o wyjednanie ustawy krajowej zezwalającej na emisyę nowej seryi obligów komunalnych z prawem oprocentowania ich najwyżej do 4½% jakoteż o przyjęcie w drodze ustawowej gwarancyi kraju dla rzeczonej pożyczki. (Odnosną uchwałę drugą przedłożył się Wydziałowi krajowemu dodatkowo).

Magistrat tedy w myśl powyższej uchwały Reprezentacyi miejskiej przedkładając Wydziałowi krajowemu w załączeniu %. projekt odnosny ustawy krajowej, uprasza:

Wysoki Wydział krajowy raczy projekt dołączonej ustawy przedłożyć Wysokiemu Sejmowi jeszcze w bieżącej sesyi do zatwierdzenia a po uzyskaniu uchwały Wysokiego Sejmu do sankcyi cesarskiej.

Szczegółowe kosztorysy ad A—D przez miejski urząd budowniczy sporządzone i w całej swej rozciągłości fachowo uzasadnione — dołącza się⁴.

Uchwalony przez Radę miejską projekt odnosnej ustawy opiewa, jak następuje:

Ustawa z dnia . . . . . w przedmiocie pożyczki 6,500.000 Koron, którą stol. miasto Lwów zamierza zaciągnąć.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I. Upoważnia się Gminę król. stol. miasta Lwowa do zaciągnięcia w drodze emisji obligacyj komunalnych, najwyżej wedle stopy 4½ procentowanych, pożyczki do wysokości 6,500.000 Koron, spłacalnej najpóźniej w ciągu lat 60, a to na cele wymienione szczegółowo w art. III. tej ustawy.

Art. II. Z funduszu uzyskać się mającego w sposób ustanowiony w art. I. mają być pokryte następujące wydatki:

1. Na wykończenie wodociągów 3,000,000 K.
2. Na wykończenie budowy rzeźni 1,066.436 K.

3. Na wykończenie strażnicy ogniowej 166.772 K.

4. Na wykończenie teatru 506.978 K.

5. Na wybudowanie centralnej stacji oświetlenia elektrycznego 600.000 K.

6. Na pokrycie ubytków nadzwyczajnych wpływów ze sprzedaży gruntów preliminowanych a nie zrealizowanych w r. 1898 — 315.320 K.

7. Na pokrycie interkalaryów, jakoteż z przeprowadzeniem powyższych inwestycji i zrealizowaniem pożyczki połączonych wkładów i wydatków 844.494 K.

Art. III. Wykonanie wymienionych w art. II. inwestycji i operacji, jakoteż emisja potrzebnych na cele rzeczonych kwot pożyczkowych, nastąpić ma stopniowo i na podstawie specjalnej dla każdej sprawy uchwały Rady miejskiej, zatwierdzonej przez Wydział krajowy.

W sprawach tych uchwała Rady miejskiej, aby miała ważność, musi być powzięta na dwóch, nie prędzej jak ośm dni po sobie następujących posiedzeniach, odbytych w obecności 50 członków Rady miejskiej, po wysłuchaniu wniosków odpowiednich Sekcyj i po rozpoznaniu szczegółowych projektów, planów i kosztorysów.

Sposób użycia każdej częściowej pożyczki ma być wykazywany Wydziałowi krajowemu.

Art. IV. Za pożyczkę niniejszą 6,500 000 Koron poręcza Kraj Królestwa Głiaci i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Art. V. Raty amortyzacyjne do tej pożyczki, obowiązana jest Rada król. stoł. miasta Lwowa przez cały czas okresu umorzenia wstawiać do budżetu i obowiązana jest przy uchwalaniu budżetu uchwalić stosowne środki pokrycia niedoboru budżetowego. Gdyby Rada miejska tego obowiązku nie dopełniła, Wydział krajowy wstawi raty amortyzacyjne od rzeczonych pożyczki w budżet gminy miasta Lwowa i nałoży stosowne dodatki gminne do podatków na pokrycie pożyczkowych rat amortyzacyjnych, względnie na pokrycie niedoboru budżetowego. Budżet przez Radę miejską uchwalony (§. 80. statutu m. Lwowa z 14. października 1870. Nr. 79. Dz. ust. i rozp. kraj.) przedłoży Magistrat król. stoł. miasta Lwowa Wydziałowi krajowemu corocznie najpóźniej 15. grudnia.

Zamknięcie rachunków z ubiegłego roku, przez Radę miejską sprawdzone i przyjęte, przedłoży Magistrat Wydziałowi krajowemu corocznie najpóźniej 1. września.

Art. VI. Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.

Wymagana §. 93. statutu m. Lwowa z 14. października 1870 dz. u. kr. Nr. 79. druga uchwała Rady miasta w sprawie niniejszej, powzięta została d. 26. kwietnia b. r.

Wydział krajowy stwierdza w zupełności potrzebę zaciągnięcia przez gminę pożyczki 6,500.000 koron, budowy rozpoczęte nie mogą być zaniechane albo pozostać nie wykończone bez znacznej szkody materialnej gminy miasta Lwowa, nie może też ulegać wątpliwości, że ubytki, względnie niedobory w pojedynczych funduszach pokryte być muszą i że budowa centralnej stacji oświetlenia elektrycznego jest dla miasta potrzebną i pożyteczną

Również jasnym jest, że po poręczonej już przez kraj pożyczce na 10,000.000 zł. czyli 20,000.000 koron, gmina nie mogłaby na względnie korzystnych warunkach sfinansować pożyczki, któraby nie miała gwarancji kraju, tembardziej, że stan targu pieniężnego jest dziś niekorzystny. Nadto podnieść należy, że niekorzystne sfinansowanie nowej pożyczki przyniosłoby nietylko znaczną szkodę materialną gminie Lwowskiej, ale musiałoby spowodować obniżenie wartości walorów z pierwszej emisji pochodzących, których znaczna część znajduje się w funduszach publicznych. Wobec tego stanu rzeczy poręka kraju dla tej nowej pożyczki jest konieczną.

Wydział krajowy stwierdza zarazem, że wszelkie objęte ustawą z 7. lutego 1895 dz. u. kr. Nr. 16. o 10-milionowej przez kraj poręczonej pożyczce — inwestycje i operacje wykonane lub rozpoczęte zostały na podstawie specjalnych przez Wydział krajowy zatwierdzonych uchwał Rady miasta, jak nie mniej na podstawie planów i kosztorysów Wydziałowi krajowemu przedłożonych i że na tej podstawie zezwalał Wydział krajowy na stopniową emisję obligów komunalnych, o czem szczegółowo zdawał sprawę Wysokiemu Sejmowi w corocznych swoich sprawozdaniach z czynności.

Powołując się przeto na te sprawozdania (ostatnie z r. 1898/9) oraz na motywą zarówno petycyi gminy jak i sprawozdań:

1. Wydziału krajowego z 10. lutego 1894 LW. 6.521 (aleg. sten. spr. Nr. 197 z r. 1894) o zezwoleniu gminie na zaciągnięcie 10,000.000 zł. względnie 20,000.000 koron pożyczki;

2. Komisji gminnej o powyższem sprawozdaniu z 14. lutego 1894 (aleg. sten. spr. Nr. 227 z r. 1894);

3. Wydziału krajowego z 26. stycznia 1895 (aleg. sten. spr. Nr. 119 z r. 1894/5) o poręce kraju dla powyższej pożyczki i

4. Komisji budżetowej z 5. lutego 1895 (alegat sten. spraw. Nr. 208 z roku 1894/5 o sprawozdaniu *ad 3*).

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony % projekt ustawy.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:

St. Badeni, w. r.

Sprawozdawca:

Adolf Vayhinger w r.

Członek Wydziału krajowego.

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia gminie król. stoł. miasta Lwowa na zaciągnięcie pożyczki komunalnej w kwocie 6,500.000 koron i poręki kraju dla tej pożyczki.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Upoważnia się gminę król. stoł. miasta Lwowa do zaciągnięcia w drodze emisji obligacji komunalnych, najwyżej wedle stopy $4\frac{1}{2}\%$ oprocentowanych, pożyczki do wysokości 6,500.000 koron, spłacalnej najpóźniej w ciągu lat 60.

Art. II.

Z funduszu uzyskać się mającego w sposób ustanowiony w art. I. mają być pokryte następujące wydatki:

1. Na wykończenie wodociągów 3,000.000 k.
2. Na wykończenie budowy rzeźni 1,066 436 k.
3. Na wykończenie strażnicy ogniowej 166.772 k.
4. Na wykończenie teatru 506.978 k.
5. Na wybudowanie centralnej stacyi oświetlenia elektrycznego 600.000 k.
6. Na pokrycie ubytku nadzwyczajnych wpływów ze sprzedaży gruntów preliminowanych a nie zrealizowanych w r. 1898 315.320 k.
7. Na pokrycie interkalaryów, jakoteż z przeprowadzeniem powyższych inwestycyi i zrealizowaniem pożyczki połączonych wkładów i wydatków 844.494 k

Art. III.

Wykonanie wymienionych w art. II. inwestycyi i operacyi, jakoteż emisya potrzebnych na cele rzeczzone kwot pożyczkowych, nastąpić ma stopniowo i na podstawie specjalnej dla każdej sprawy uchwały Rady miejskiej, zatwierdzonej przez Wydział krajowy.

W sprawach tych uchwała Rady miejskiej, aby miała ważność, musi być powzięta na dwóch, nie prędzej jak ośm dni po sobie następujących posiedzeniach, odbytych w obecności przynajmniej 50 członków Rady miejskiej po wysłuchaniu wniosków odpowiednich sekcyi i po rozpoznaniu szczegółowych projektów planów i kosztorysów.

Sposób użycia każdej częściowej pożyczki ma być wykazywany Wydziałowi krajowemu.

Art. IV.

Za pożyczkę niniejszą 6,500.000 koron poręcza Kraj Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Art. V.

Raty amortyzacyjne do tej pożyczki obowiązana jest Rada król. stoł. miasta Lwowa przez cały czas okresu umorzenia wstawiać do budżetu i obowiązana jest przy uchwalaniu budżetu uchwalić stosowne środki pokrycia niedoboru budżetowego. — Gdyby Rada miejska tego obowiązku nie dopełniła, Wydział krajowy wstawi raty amortyzacyjne od rzeczonej pożyczki w budżet gminy miasta Lwowa i nałoży stosowne dodatki gminne do podatków na pokrycie pożyczkowych rat amortyzacyjnych, względnie na pokrycie niedoboru budżetowego. Budżet przez Radę miejską uchwalony (§. 80. statutu m. Lwowa z 14. października 1870 Nr. 79. Dz. ust. i rozp. kraj.) przedłoży Magistrat król. stoł. miasta Lwowa Wydziałowi krajowemu corocznie najpóźniej 15. grudnia przed rokiem przedmiotowym.

Zamknięcie rachunków z ubiegłego roku, przez Radę miejską sprawdzone i przyjęte przedłoży Magistrat Wydziałowi krajowemu corocznie najpóźniej 1. września po upływie roku administracyjnego.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi skarbu.
